

האם כדאי שבית המקדש ירד משמים?

חידוש מהפכני מאת הרב נבנצל

הסתירה המפורסמת

בנושא בניית בית המקדש קיימת סתירה מפורשת בין שתי גישות מרכזיות: הרמב"ם קובע בבירור שבניית בית המקדש היא מצוות עשה מהתורה החלה בכל הדורות. לפי גישה זו, חובה עלינו לבנות את בית המקדש בידינו. לעומתו, רש"י (בפירושו לגמרא במסכת ראש השנה) כותב שבית המקדש השלישי ירד מן השמיים בנוי ומשוכלל. כיצד ייתכן שיש מצווה לבנות, אם המקדש אמור לרדת מהשמיים?

הפתרון המהפכני של הרב נבנצל

הרב נבנצל מציע חידוש מהפכני המשנה את התפיסה המקובלת:

"זכו - אחישנה, לא זכו - בעיתה"
משמעות הדברים:

- אם עם ישראל זוכה - יזכה לבנות את בית המקדש בידיו, "בידיים של מטה"
- אם עם ישראל לא זוכה - המקדש ירד מהשמיים כברירת מחדל

מהפך בתפיסה המקובלת

החידוש מהפך את התפיסה הרווחת:

- ירידת המקדש מהשמיים אינה מעלה אלא חיסרון!
- הזכות הגדולה היא דווקא לבנות בעצמנו את בית המקדש
- גאולה שבאה ממעשה ידינו נעלה יותר מגאולה שבאה מלמעלה

המשמעות לימינו

- אל לנו להמתין בחיבוק ידיים שהכל ירד מהשמיים
- עלינו לפעול ולהשתדל בבניין ירושלים ובהכנת הלבבות לגאולה
- בימינו נפתח חלון הזדמנויות היסטורי לקידום הגאולה
- ככל שנזדכך ונתקדש יותר, כך נזכה לבנות בעצמנו את בית המקדש

הלקח העמוק

חידושו של הרב נבנצל מלמד אותנו על ערך המעשה האנושי בעבודת ה'. הקב"ה מעניק לנו את הזכות להיות שותפים פעילים בגאולה, ולא רק נמענים פסיביים של חסדיו.

בניית המקדש בידינו מסמלת את השותפות העמוקה בין האדם לבוראו - "ושכנתי בתוכם".

מסר לחיים: אל תחכה שהישועה תבוא משמיים. השתדל, פעל, בנה - זוהי הזכות האמיתית!